

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΤΟΥ ΣΑΪΤΑΓΑ

ΔΕΝ γνωρίζω από ποίαν αληθινήν ιστορίαν ὁ Ὅσκαρ Ουάιλντ, διασκευάζων τὴν θρησκευτικὴν παράδοσιν, ἐπῆρε τὸ φίλημα τῆς Σαλώμης καὶ τὸ ἀπέθηκεν εἰς τὴν αἰμοσταγῆ κεφαλὴν τοῦ Προδρόμου. Ἀλλά, καὶ ἂν ἀπλῶς τὸ ἐφαντάσθη, κάτι ἀληθινὸν διέπλασε. Διότι εἰς τ' ἀνθρώπινα ἔνστικτα, ἂν λανθάνη τὸ κτήνος, πολλάκις ἐμφανίζεται τὸ ἀπόσταγμα τῶν προθέσεων τοῦ θηρίου. Λέγω δὲ ὅτι κάτι ἀληθινὸν διέπλασε, διότι καὶ αὐτὸ ἀκόμη θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἔχη συμβῆ, ἀφοῦ μία παρομοία τραγωδία, μὲ ταπεινότερους ἀλήθεια ἥρωας, ἐξετυλίχθη κάτω ἀπὸ τὸν πλάτανον τοῦ Σαϊτάγα εἰς τὸ Λάλα, ὀλίγον καιρὸν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἀπὸ τὸ περιβόητον αὐτὸ χωρίον, ὅπου ἐνεφώλευεν ἡ ἀγριωτέρα Ἀρβανιτιὰ διὰ νὰ κατατυραννήσῃ ὅλην τὴν Δυτικὴν Πελοπόννησον ἐπὶ ἓνα περίπου αἰῶνα, σώζονται ἀκόμη, εἰς καμένα ἔρεπια, τὸ Σαράγι τοῦ Σαϊτάγα, καὶ κοντὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ κοιμητήριόν της, ὁ περίφημος πλάτανος. Εἰς τὰ μεγάλα κλαριά του, κατὰ καιροῦς, πολλοὶ χριστιανοὶ ἐκρεμάσθησαν. Ὁ χρόνος ὅμως ἔσβυσε τὴν μνήμην τοῦ καθενὸς μαρτυρίου, διὰ νὰ κρατήσῃ μόνον μίαν σπαρακτικὴν ἀνάμνησιν. Καὶ τὴν ἀνάμνησιν αὐτήν, ἄτυχοι σίχοι καὶ κολοβοὶ διετήρησαν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐλαττώσουν τὴν φρίκην τῆς ἀληθινῆς ιστορίας, τὴν ὁποίαν μαρτυροῦν καὶ διαιωνίζουν.

Ὁ Σαϊτάγας αὐτός, πλουσιώτατος μεγαλοκτηματίας, μὲ δικαιώματα ζωῆς καὶ θανάτου εἰς τοὺς δυσμοίρους ραγιάδες, ἦτο κατὰ τὴν ἐπιχώριον παράδοσιν, ἓνας ὑψηλὸς ὁμορφάνθρωπος, πολὺ δυνατὸς καὶ θηρίον ἀνήμερον, ἀλλὰ ταυτοχρόνως, ἢ μᾶλλον σύμφωνα μὲ τὸ κέφι τῆς στιγμῆς, χωραταξίης καὶ ψυχικάρης. Ἐλήστευε τοὺς μὲν χωρὶς ν' ἀρνῆται

τὴν ἔλεημοσύνην εἰς τοὺς ἄλλους. Κ' ἐκρεμοῦσε τοὺς ἀνθρώπους μὲ ὄσσην εὐκολίαν ἐπροίκιζε τὰ ὄρφανά. Τὰ πλούτη του ἦσαν ἀμέτρητα καὶ ἀπέραντα τὰ ὑποστατικά του. Καὶ ὅλα, ἀπὸ διαρπαγὰς κι' ἀπὸ λεηλασίας. Ἄν ἤθελεν ὁμως κανεὶς νὰ βρῆ τὸ δίκιο του, ἔπρεπε στὸν Σαῖτάγαν νὰ τρέξῃ. Καὶ θὰ τὸ εὗρισκε. Διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ τὸν ἔκλαυσαν, ὅταν ἐδολοφονήθη τὸ 1816.

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Σαῖτάγας, μεσόκοπος πλέον, ἀλλὰ πάντοτε ὑψηλὸς καὶ ὁμορφάνθρωπος, ἐπερνοῦσε μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὴν βρύσην τῆς Λουκίσσας καὶ ἐκεῖ, εἶδε τὴν Γαρουφαλιὰν νὰ πλένῃ.

Διὰ τὴν Γαρουφαλιὰν αὐτὴν δὲν γνωρίζομεν τίποτε ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὰς τραγικὰς περιπετείας τῆς ὑστερινῆς τῆς ἡμέρας. Πιθανὸν νὰ ἦτο κανένα κορίτσι ἀπωρραπισμένον ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τῶν Λαλιωτῶν, καὶ θ' ἀνετράφη ὡς ψυχοκόρη κανενὸς ἀσημάντου χωρικοῦ, ἀνώνυμος οἰκογενειακῶς, καὶ ἄγνωστος ἕως τὴν στιγμήν, πού εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀγᾶ. Ὅτι ἦτον εὐμορφη, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ πού ἔγινε. Διότι ὁ Σαῖτάγας, καβάλλα στὸ ἄλογόν του ἔκοντοστάθηκε κι' ἐζήτησε νὰ πιάσῃ κουβένταν:

— Τὸ τί χαμπέρια ἀπὸ τὴ βρύση;

Βέβαια, δὲν ἐνδιεφέρετο νὰ μάθῃ τὰ νέα τῆς ἡμέρας, ὅσα ἀνταλλάσσονται εἰς τὰς γυναικείας αὐτὰς λέσχας τοῦ ὑπαίθρου. Ἀπλῶς ἤθελε νὰ καλοκυττάξῃ τὴν Γαρουφαλιὰν πού ἔπλενε, καὶ ἡ ὁποία, κατάπληκτος διὰ τὴν τόσσην προσήνειαν τοῦ τυράννου, ἐχαμογέλασε καὶ τὸν ἐπληροφόρησε περὶ τοῦ σπουδαιότερου νέου τῆς στιγμῆς:

— Διαβαίνει ἀγὰς δίχως νὰ βροῖσῃ!

Αὐτὴ ἡ ἀπόκρισις τὸν ἐνεθάρρυνεν. Ἡ Γαρουφαλιὰ δὲν τοῦ ἐφάνη οὔτε κουτὴ οὔτε κανένα ἀγριοκάτσικον. Εἰς τὴν ἐτοιμολόγον ἀπάντησίν τῆς διέκρινε μίαν χαρακτηριστικὴν πρόκλησιν, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ περάσῃ ἀπαράτητος. Τὴν ἐβλεπεν εὐμορφην, λυγερὴν, ὄρεκτικὴν. Καὶ ἦσαν τόσον ἄσπρα τὰ γυμνά χέρια, πού ἐπάλευαν μέσα εἰς

τὸ νερόν! Ἡ καλαισθησία του δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ τ' ἀφήσῃ ἀνύμνητα. Καὶ χαμογελαστός, μέσα σ' ἓνα βαθὺ ἀναστένναγμα προσέειπε:

— Ἄσπρο χεράκι στὰ νερὰ
μαῦρο σεκλέτι στὸν ἀγᾶ.

Κ' ἐξηκολούθει νὰ τὴν κυττάζῃ μὲ τὰ μάτια τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τοῦ πόθου, τὴν ὥραν ποὺ ἡ Γαρουφαλιά, στενοχωρημένη διὰ τὴν ἐπιμονήν του, ἔβλεπεν ὅτι ἔπρεπε νὰ διακόψῃ τὴν ἐνοχλητικὴν αὐτὴν συνομιλίαν. Κ' ἔτσι, μισογελαστὴ καὶ μισοθυμωμένη, τοῦ ἀπήντησε:

— Τ' ἄσπρα σκουτιά μου κοπανῶ
καὶ σῦρε, ἀγᾶ μου, στὸ καλό!..

Ἔδωσε τόπον εἰς τὴν ὀργὴν ὁ Σαῖτάγας, καὶ οὔτε ἀπεκρίθη οὔτε ἀπεχαιρέτησεν. Ἴσως, μαζὶ μὲ τὴν Γαρουφαλίαν, ἔπλεναν κι' ἄλλα κορίτσια. Καὶ ἡ ἐπιμονὴ του ὄχι μόνον θὰ προεκάλει σκάνδαλον, ἀλλὰ καὶ θ' ἀπέβαινεν ἐπικίνδυνος. Διότι τὰ κορίτσια, ὅταν εἶνε πολλὰ μαζὶ, δὲν χωρατεύουν. Ἀπεμακρύνθη λοιπὸν συλλογισμένος ὁ Σαῖτάγας, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τὸ εὐμορφον πλᾶσμα, ποὺ συνήνησεν εἰς τὸν δρόμον του. Ὅταν ὅμως ἐφθασεν εἰς τὸ Λάλα κ' ἐκλείσθη μέσα εἰς τὸ Σαράγι του, μετενόησε διὰ τὴν χαμένην εὐκαιρίαν. Διότι ἐκατάλαβε, κάπως ἀργά, πὺς δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ ἡσυχάσῃ, ἐκεῖνο τὸ βράδυ τοῦλάχιστον, ἐὰν δὲν τὴν ἐξανάβλεπε. Τοῦ ἀγᾶ τὰ ἐνστικτα ἐξύπνησαν, καὶ τοῦ ἀγᾶ τὰ παλαμάκια ἐκτύπησαν, διὰ νὰ ἔλθῃ ὁ Ἄραπης του. Κ' ἔτρεξε ἀμέσως, ὁ πελώριος Ἄραπης τοῦ παραμυθιοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς ἀληθινῆς ἱστορίας, μὲ τὰ βήματα τῆς γάτας, τὸ σχοινὶ στὸ χέρι καὶ τὶς χάντρες στὸν λαιμόν.

Ὁ Σαῖτάγας, ἀλήθεια, ἐφαίνετο πολὺ στενοχωρημένος. Καὶ ἀφοῦ ἀνεστέναξε βαθειὰ διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ τὰ στήθη του, τὰ προφανῶς λάσια, βαρῦθυμος ἐμουρμούρισε:

— Θὰ σκάσω ἀπὸ τὸ νεῖοτι
ἢ Γαρουφαλιά ἀν δὲν ἔρτη.
Μ' ὄ,τι θές καὶ μ' ὄ,τι ξέρεις
Σῦρε, Ἄραπτη, νὰ τὴ φέρῃς...

Ἔτρεξεν ὁ Ἀράπης νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν. Ὅπως δὴποτε, ἔπρεπε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἀφεντικὸν του. Καὶ ἤξευρε καλὰ τὴν δουλειάν του. Οὔτε πρωτόπειρος ἦτο, οὔτε δειλός. Καὶ τὴν νύκτα, ὅταν ὅλοι ἐκοιμῶντο μέσα εἰς τὸ φτωχόσπιτον τῆς Γαρουφαλιᾶς, ἐμπῆκε μὲ τὰ βήματα τῆς γάτας ἀπὸ τὸ χαγιάτι, καὶ τὴν εὐρῆκε μέσα εἰς τὸν σωρὸν τῶν κοιμισμένων. Τῆς ἐμπούλωσε τὸ στόμα μὲ τὴν μαύρην του παλάμην, ἔσφιξε τὸ πρόσωπόν της εἰς τὸ στῆθός του τὸ μαῦρον, ἀπαλά τὴν ἀνεσήκωσεν, ἐπήδησε τὸν φράκτην καὶ τὴν ἔρριξε στὴν πλάτην, διὰ νὰ τρέξῃ εἰς τὸ Σαράγι. Ἡ Γαρουφαλιά δὲν ἐφώναξε. Καὶ ἂν ἐφώναξε, δὲν ἠκούσθη.

Εἰς τὴν νύκτα καὶ εἰς τὸ ὑπαιθρον, ποιὸς θὰ ἤκουε τὴν φωνὴν της; Καὶ ἂν τὴν ἤκουε, ποιὸς θὰ ἔτρεχε; Καὶ ἂν τὴν ἔβλεπε, ποιὸς θὰ τὴν ἐγλύτωνεν ἀπὸ τὸν Ἀράπη τοῦ ἀγᾶ;

Τρομαγμένη ἀπὸ τὸ κακὸν τὸ ξύπνημα ἡ Γαρουφαλιά, σὰν πουπουλένιον μαξιλάρι ἐγλύστρησεν ἀπὸ τὸν ὄμον, κ' ἔπεσεν εἰς τὸν σοφάν. Τὸ ἔβλεπε θὰ ἦτο ματαία κάθε ἀντίστασίς της μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν πλούσιον ὄνταν, ὅπου ὁ Σαϊτάγας, μὲ κάρβουνα εἰς τὰ μάτια, τὴν ἐκαρτεροῦσεν. Ὅμως, πικρὰ τοῦ ὠμίλησε καὶ εἶπε:

— Ἀγᾶ, μὲ τὸν Ἀράπη
δὲν πιάνεται ἡ ἀγάπη.
Θέλει χάρδια καὶ φιλιὰ
θέλει ἀντρίκειαν ἀγκαλιά...

Ὁ Σαϊτάγας τὸ ἤξευρε. Τὸ ἔμαθε καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τόσα χρόνια, ποὺ ἐδούλευε τὴν ἀγάπην. Μόνον ποὺ ἦτο βιαστικὸς πολὺ, καὶ δι' αὐτὸ ἔστειλε τὸν Ἀράπη νὰ τὴν φέρῃ. Τώρα ποὺ ἡ Γαρουφαλιά ἦτο κοντά του, θὰ τὴν ἔπιανε μὲ τὸ καλὸ, μὲ τὸ μέλι, μὲ τὰ χάρδια... Κ' ἐπρόσταξεν ἀμέσως νὰ φέρουν τὰ σερμπέτια καὶ τὰ δροσιστικά. Καὶ ὅταν ἔμειναν πάλιν μόνοι, ἐκάθισε κοντά της εἰς τὸν σοφάν νὰ τὴν καλοσορίσῃ ὅσον ἠμποροῦσεν εὐγενικώτερα: Τί θὰ ἠμποροῦσε νὰ τῆς εἰπῇ πλέον χαϊδευτικὸν ἀφ' ὅσα τῆς εἶπεν, ὅταν τὴν ἠρώτησε:

— Θα μού γλυκάνης τὸ γλυκό,
 θὰ μού δροσίσης τὸ νερό;
 Νὰ ἰδῆς χαῖρι ἀπ' τὸν ἀγᾶ
 καὶ νὰ μὴ πλένης πιά σκουτιά;

Καὶ τὴν ἐχάιδεψε ἀπαλὰ εἰς τὸ χέρι τὸ λευκότατον, τὸ χέρι τὸ παρθενικὸν ἀπὸ κάθε στολίδι. Τὸ ἐτράβηξεν ἡ Γαρουφαλιά ἀφοῦ δὲν εἶπε τίποτα; Τὸ ἐκράτησεν ὁ ἀγᾶς ἀφοῦ δὲν ἤυρεν ἄλλην ἀντίστασιν; Ὅπωςδὴποτε, ἀπὸ τὸ δακτυλάκι του ἔβγαλεν ἓνα ὠραῖον δακτυλίδι μὲ πολλὰ διαμαντικά καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ λευκότατόν της χέρι. Τῆς ἐταίριαζε τὸ πλούσιον δῶρον καὶ ἦτο ἄξιον διὰ τὴν μεγάλην εὐμορφιάν της. Ἡ Γαρουφαλιά ὁμως, περίλυπος ἐκύτταξε τὸν βάναισον ἀρραβῶνα. Ἀνεστέναξε βαθεῖα καὶ πικρὰ ἀπελογήθη:

— Ἀγᾶ, τοῦ ἀγᾶ τὸ χᾶδι
 εἶνε σάν τὸ πετράδι...
 Γυαλι-γυαλι γυαλίζει
 καὶ τὸ γυαλι ραγίζει...

Ποῦ νὰ τ' ἀκούσῃ ὁμως αὐτὰ ὁ Σαϊτάγας. Καὶ ποιά λόγια τρομαγμένα, καὶ ποιοὶ στοχασμοὶ θὰ εἶχαν τὴν δύναμιν νὰ τοῦ ἀλλάξουν τὴν γνώμην. Μέσα εἰς τ' ἀρώματα τοῦ ὄντᾶ τῆς ἀγάπης, σάν τὸν ἀγριόγατον παίξει μὲ τὸ ποντικάκι, πὸν θὰ πνίξῃ. Καὶ ὅσον νοιώθει τὴν φτωχὴν καρδοῦλα νὰ ξεκολλᾷ, τόσοσιν μεθᾶ καὶ τόσοσιν ἀφρίζει. Δὲν τὸν τρομάζουν τὰ ξεφωνητὰ τῆς Γαρουφαλιάς. Διότι ἡ νύχτα εἶνε ἤσυχη, κ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρταν στέκει μὲ σταυρωμένα χέρια ὁ Ἀράγης. Μόνον, τὰ κλάματά της τὸν στενοχωροῦν. Καὶ μεδυσμένος, τὴν σφίγγει περιπαθέστερα εἰς τὰ στήθη του:

— Πάψε νὰ κλαῖς Γαρουφαλιά,
 καὶ γῦρε ἐδῶ στὴν ἀγκαλιά.
 Γαρούφαλο, Γαρουφαλιά,
 δός μου φιλιὰ, πάρε φλουριά...

Δὲν συλλογίζεται τίποτε ὁ ἀγᾶς. Οὔτε παζαρεύει. Ὅτι καὶ ἂν τοῦ ἐξητοῦσεν ἡ Γαρουφαλιά θὰ τὸ ἔδινεν, ἔξω ἀπὸ

τὸ κεφάλι του. Καὶ παλεύει, παλεύει ἕως τὴν ὄραν πού
ἔμπηξε μίαν ἀγρίαν φωνὴν ἢ καϋμενούλα, διὰ νὰ θρηνησῇ:

— Ἄλλοι ἢ μαύρη ἐχάθηκα,
στοῦ ἀγᾶ τὰ βρόχια ἐπιάσθηκα!..

Κ' ἔσβυσε τὸ βαθὺ παράπονον τῆς κόρης, πού ἀλήθεια
ἐχάθη.

Κοντὰ τῆς, ὑπερήφανος διὰ τὸ κατόρθωμα ὁ ἀγᾶς,
τὴν χαϊδολογᾷ νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Δὲν εἶπε ψέματα ὅταν
τῆς ἔταξε φλουριά. Αὐτὸς θὰ τὴν φροντίσῃ. Νὰ μὴ νοιάζε-
ται καὶ γιὰ τὰ παρακάτω. Ὁ ἀγᾶς, εἶνε ἀγᾶς, μὰ εἶνε καὶ
ψυχικάρης. Καὶ δὲν θὰ τὴν ἀφήσῃ ἔτσι τὴν φτωχοῦλα...
Μήπως δὲν ξεύρει αὐτὸς τί πρέπει νὰ κάνῃ διὰ νὰ διορ-
θώσῃ τὸ κακόν!

— Γαρουφαλιά μου ἔννοια σου,
μὴ σκᾶς τὴ ζαχαρένια σου.

Καὶ ἐπειδὴ μένει σιωπηλὴ μέσα εἰς τὴν μαύρην ἀπελπι-
σίαν τῆς, ὁ ἀγᾶς τῆς ἐξηγηεῖ:

— Ἐγὼ θὰ δώσω τὰ φλουριά
κι' ἄντρα θὰ πάρῃς στὸ Μωριά...

Δὲν τὸν ἐπίστευε τάχα; Καὶ ὅμως, αὐτὸς ἐπέμεινε:

— Ἄντρα θὰ βρῆς μέσ' στὸ Μωριά
καὶ θὰ γενῆς νοικοκυρά...

Τί περισσότερα ἤμποροῦσε νὰ ὄνειρευθῇ ἢ Γαρουφαλιά
ἢ ὄρφανούλα, ἢ ψυχοκόρη, ἢ φτωχή; Νοικοκυρὰ μέσ' στὸν
Μωριά, μὲ τὰ φλουριά τοῦ Σαϊτάγα! Εἶχε καὶ παράπονον
ἀκόμη; Δὲν τὸ ἐφαντάζετο ὁ ἀγᾶς. Κ' εὐχαριστημένος τὴν
ἐκύτταζε νὰ συλλογίζεται.

Ὅμως, σὲ ἄλλα πράγματα ἔτρεχε τὸ μυαλὸ τῆς Γαρου-
φαλιάς, πού εἶχε μόνον μίαν ἔννοιαν: Ἦθελε νὰ τὸν σκο-
τώσῃ... Πρὶν νὰ ξημερώσῃ, ἤθελε νὰ τὸν ἐδικηθῇ. Καὶ,
ὅπως ὅλα τὰ πλάσματα τ' ἀδύνατα, ἐμουρμούριζε, μέσα
στὰ δόντια, τὴν φοβέραν:

—Τὸν ἄντρα ποῦ θὰ πάρω
τὸν χάρισα στὸ χάρο,
νὰ τὸν χαρῆ κ' ἡ γῆς
μὲ τ' ἄστρο τῆς αὐγῆς.

Ἦκουσε τὴν φοβέραν ὁ Σαῖτάγας. Καὶ πολὺ τοῦ ἐβαρυν-
φάνη. Τόσον ἀχάριστον δὲν ἐπερίμενε νὰ ἰδῆ αὐτὸ τὸ τρυ-
φεροῦδι, ποῦ ἐφλούρωσε μὲ τὰ φιλιά του. Τὸν ἐφοβέριζε
κίόλας, ἀφοῦ ἡ Γαρουφαλιά, σκυμμένη εἰς τὸν σοφᾶν, μέσα
ἀπὸ τὰ δόντια τῆς εἰσιγοτραγουδοῦσε:

—Μὲ τ' ἄστρο τῆς αὐγῆς
θὰ τὸν χορτάσῃ ἡ γῆς!...

Ἄλλοίμονόν τῆς ὄμως! Ὁ ἀγὰς δὲν ἐσυλλογίσθηκε πολὺ,
γιατὶ εἶνε ἡ νύκτα ἡσυχὴ καὶ πίσω ἀπὸ τὴν πόρταν καρτε-
ρεῖ, μὲ σταυρωμένα χέρια ὁ Ἀράπης. Ὁ Ἀράπης ὁ πελώριος,
τοῦ παραμυθιοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀληθινῆς ἱστορίας, μὲ τίς
χάντρες στὸν λαιμὸν καὶ τὸ σχοινὶ στὸ χέρι. Καὶ ἂν εἶνε
ψυχικᾶρης ὁ Σαῖτάγας, μὰ εἶνε καὶ ἀγὰς...

Κ' ἐξανακτύπησε τὰ παλαμάκια:

—Ἀράπη ἐτούτῃ τῇ νυχτιά
νὰ πνίξῃς τὴ Γαρουφαλιά.
Κάνε μπρισίμι ἀπὸ μαλλιά
καὶ κρέμασέ την στὰ κλαριά...

Δὲν ἐπερίμενε περισσότερα ὁ Ἀράπης. Τὴν ἤρπασεν εἰς
τὰ χέρια, τὴν ἔσφιξεν εἰς τὰ στήθη καί, μὲ τὰ βήματα τῆς
γάτας, ἐβγήκεν ἀπὸ τὸ Σαράγι. Ἀπὸ πίσω, ἀκολουθοῦσεν
ὁ Σαῖτάγας, νὰ ἰδῆ καὶ νὰ πιστεύσῃ, νὰ πιστεύσῃ καὶ νὰ
ἡσυχάσῃ.

Ἡ νύκτα ἦτον ἡσυχὴ κ' ἔβγαινε τὸ φεγγάρι. Καμμία
φωνή, καμμία πνοή. Καὶ μόνον, μακρυνοὶ οἱ μανδρόσκυλοι,
ἐγαύγιζαν βαρῶς, πνιγμένα, σὰν νὰ ἔνοιωθαν κι' αὐτοὶ τὸν
χάρον, ποῦ μὲ βίαν κοντοζυγεύει...

—Γαρουφαλιά! Γαρουφαλιά!
ἄκου π' οὐρλιάζουν τὰ σκυλιά.

Φωνάζει ὁ ἀγᾶς, μισοπνιγμένος ἀπὸ τὴν ἀνατριχίλαν:

— Ἄκου π' οὐρλιάζουν τὰ σκυλιὰ
γιὰ νὰ σὲ φᾶν, Γαρουφαλιά!..

Δὲν τὴν ἐμπαίξει. Οὔτε τὴν ἀπειλεῖ, μὲ ἀντὰ τὰ λόγια τοῦ Σαῖτάγας. Τὴν λυπᾶται κατάκαρδα. Εἰς τὰ μαῦρα χέρια τοῦ Ἀράπη, ποὺ προβαίνει γρήγορα καὶ μαλακὰ μὲ τὴν περπατησιὰν τῆς γάτας, τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τῆς Γαρουφαλιάς ἐχόρευαν, ὅπως χορεύει τὸ ἄσπρο ἀρνὶ στὴν ἀγκαλιὰν τοῦ μακελλάρη. Μὰ εἶνε κρῖμα νὰ χαθῆ τέτοιο κορμί, νὰ σβύση τέτοια εὐμορφιά. Ἄχ! ἂν ἠμποροῦσε νὰ τῆς ἀλλάξη τὸ κεφάλι, ἂν τὴν ἐκατάφερνε μὲ τὴν φοβέραν ἢ μὲ τὰ ταξίματα νάρθη στὰ λογικά της:

— Μωρ' θὰ σὲ φᾶνε τὰ σκυλιὰ
Γαρούφαλο Γαρουφαλιά!...
Μωρ' θὰ σὲ φᾶνε τὰ θεριά...
Διπλά σοῦ τάζω τὰ φλουριά.

Τοῦ κάκου καὶ ἡ φοβέρα του καὶ τὰ δοσίματά του. Δὲν βγάζει λέξιν ἢ δύσμοιρη ἀπὸ τὰ σφιγμένα δόντια. Τὸ μόνον ποὺ συλλογίζεται, εἶνε πῶς θὰ τελειώσῃ μίαν ὥραν ἀρχή-τερα αὐτὸ τὸ μαρτύριόν της.

Ἐπὶ τέλους. Ἐφθασαν εἰς τὸν πλάτανον. Θροοῦν τὰ φύλλα του εἰς τὸ ἥσυχον ἀεράκι, κ' ἓνα ρίγος τὰ τρέχει τὴν ὥραν ποῦ, καρτερικά καὶ ἀγόγγυστα, ἡ Γαρουφαλιά ἐπέρασε τὸ ὠραῖον κεφαλάκι της μέσα εἰς τὴν θηλειὰν τοῦ Ἀράπη.

Μόνον, τὴν ὥραν ποῦ τὸν εἶδε νὰ πετᾷ τὴν ἄλλην ἀκρην τοῦ σχοινοῦ σὲ μίαν γεμάτην κλάραν, θερμὰ τὸν παρεκάλεσε:

— Ἀράπη, ἀφοῦ ἦτανε γραφτὸ
στὸν πλάτανο νὰ κρεμαστῶ,
θυμήσου μάννα κι' ἀδερφή
καὶ τράβηξέ με στὴν κορφή... .

Τὴν ἤκουσεν ὁ Ἀράπης. Καὶ τὴν ἐκρέμασεν, ὅσον ἠμπό-
ρεσε ψηλά.

Μὰ ὁ Σαῖτάγας, ποῦ σὲ μίαν ἡμέραν, τὴν εἶδε, τὴν ἀγά-

πησε, τὴν ἐκρέμασε, καὶ πεθαμένην ἀκόμη δὲν χορταίνει τὴν εὐμορφίαν της. Ἦταν γραφτό! Μὰ δὲν θὰ φύγῃ ἔτσι. Γιατὶ εἶνε κρῖμα ν' ἀφήσῃ στὰ κοράκια ἀφίλητην τὴν παρθενιὰν τῆς πεθαμένης. Κ' ἐπρόσταξε, διὰ νὰ χορτάσῃ τὸ ἀποτρόπαιον πάθος:

—Γιὰ λῦσε, Ἀράπη, τὴ θηλειὰ
νὰ σκύψῃ κ' ἡ Γαρουφαλιά.
Νὰ τὴν φιλήσω στὸ λαιμό,
στὸ μάγουλό της τὸ χλωμό,
νὰ τὴ φιλήσω στὴν ἐλιά,
τὴν μαύρη τὴν Γαρουφαλιά...

Κι' ὅταν ἄφησε ὁ Ἀράπης τὸ σχοινὶ νὰ γλυστρήσῃ, κ' ἔχαμήλωσεν ἡ πεθαμένη, ὁ Σαϊτάγας τὴν ἐγλυκοφίλησε.

Κ' ἔπειτα;

Ἐπειτα ἐγύρισεν ἡσυχος εἰς τὸ Σαράγι του, ἐκάθισεν ἀναμφισβητήτως σταυροπόδι εἰς τὸν σοφάν του, ἐκτύπησε τὰ παλαμάκια του κ' ἐπρόσταξε:

—Ἀράπη, δός μου ἓνα λουλά,
γιατὶ ἔχω ντέρτι καὶ σφβντᾶ...
Φέρε μ' Ἀράπη τὰ βιολιά
νὰ κλάψω τὴ Γαρουφαλιά,
ποὺ ἦταν γραφτό της νὰ ποθάνῃ
στοῦ Σαϊτάγα τὸ πλατάνι...

Διατὶ τάχα νὰ φαντασθῇ κανεὶς, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀληθινὴ ἱστορία ὑπῆρξε μόνη εἰς τὸ εἶδος της;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ

